TALLINNA TEHNIKAKÕRGKOOL
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

EESTI ELANIKEST ELEKTRIAUTODE OMANIKE KOGEMUSED JA HOIAKUD ELEKTRIAUTODE KASUTAMISEL

Viktoria Korpan
Transpordi- ja liikluskorralduse eriala
KLK 2021/1
2025

Probleemi kirjeldus

- Euroopa Liidul ja Eestil on ambitsioonikad kliimaeesmärgid, sh transpordisektori CO_2-heite vähendamise osas.

- Täiselektriliste sõidukite osakaal oli töö kirjutamise ajal Eestis 1,1 % kogu transpordipargist, M1-kateroogia seas – 1,2%.

- Varasemad uuringud keskenduvad elektrisõiduki ostuvalmidusele, elektriauto ostust huvitatuid on alla 30%.

- Pole eraldi uuritud elektriautode omanike meelsust ja kogemusi.

Lõputöö eesmärk

selgitada välja Eesti elanikest elektriautode omanike hoiakud ja kogemused täiselektriliste sõidukite kasutamisel.

Töö uurimisküsimused

- Milline on täiselektrilise auto Eesti omaniku koondportree?
- Millised on elektriauto kasutajate hinnangul elektriauto suurimad plussid ja miinused?
- Millised on elektriauto kasutajate kogemused ja soovitused, mis võivad olla kasulikud elektriauto potentsiaalsele ostjale, riigile ja kohalikele omavalitsustele?

Hetkeseis Euroopas

- Elektriautode osakaal uute müüdud autode seas ELis 2023. a – 14,6%, 2024. a – *ca* 13%; kasv hübriidide sektoris.
- Norras 2023. a – 83%, 2024. a – 89%, kasv bensiiniautode arvelt.
- Norras ületas elektriautode arv bensiiniautode arvu, esikohal diisel.

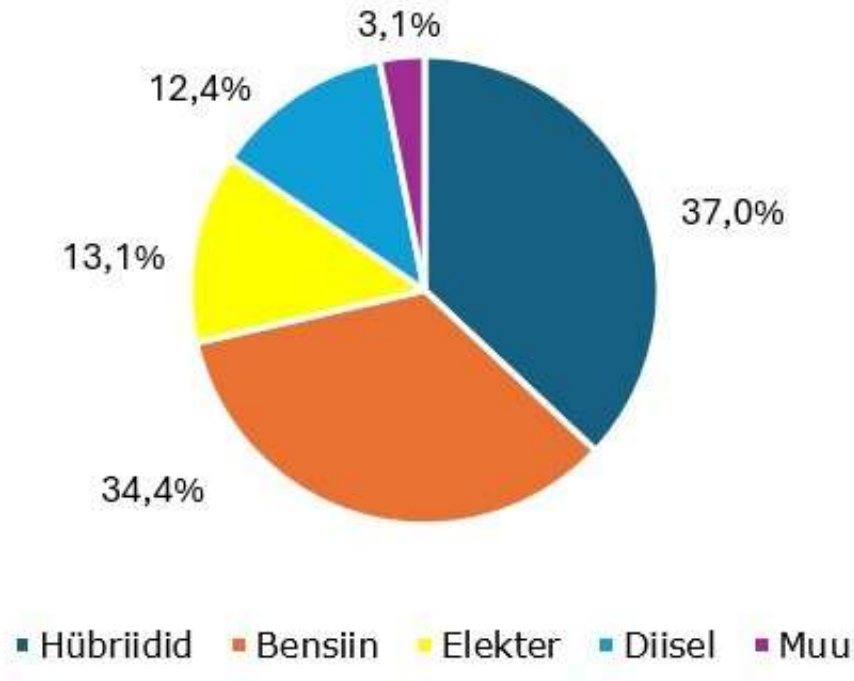

Graafik 1. ELis müüdud uued sõiduautod jõuallika järgi, 2024. aasta 9 kuud

Olukord Eestis

- 2020. a prognoos – 50 000 elektriautot *vs* reaalsus 1773.
- 2024. a lõpp – kokku on arvel 8044 elektrilist sõiduautot.
- 2024. a uute autode seas – 5,2%, sh detsembris 2,5%.
- 2025. a – kehtib automaks, elektriautod on soodsas seisus.

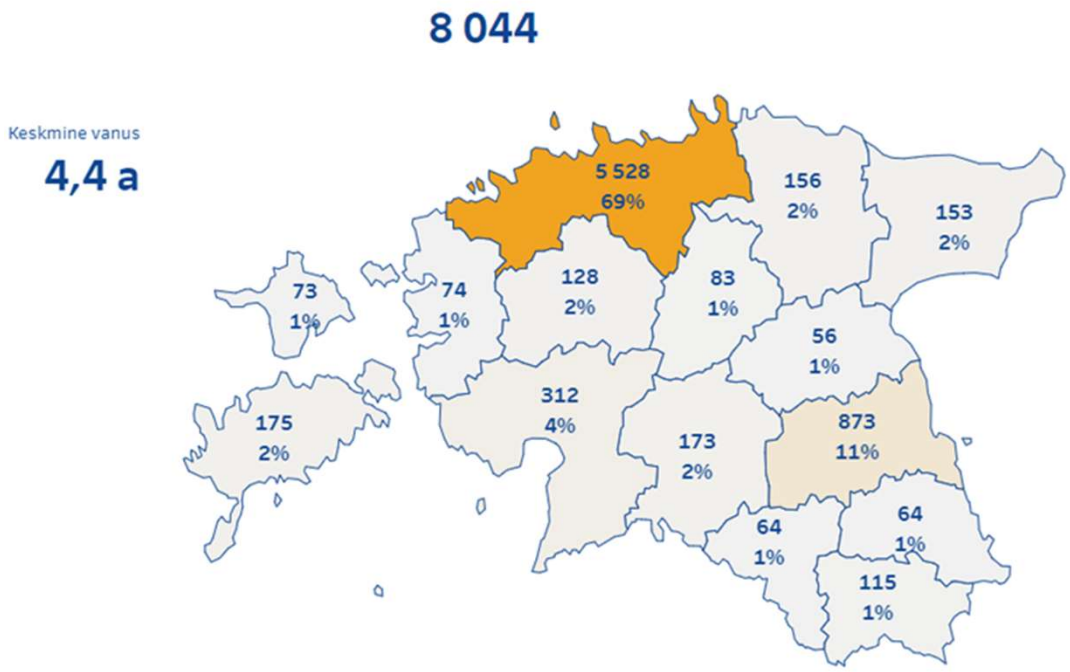

Graafik 2. Kuvatõmmis Transpordiameti koduleheküljelt. Eestis registreeritud M1 ja M1G kategooria elektrisõidukid maakonniti 01.01.2025 seisuga

Empiiriline uuring

- Kvantitatiivne uuring, ankeetvaatlus – *online*-küsimustik.
- Üldkogum on Eesti elanikest elektriautode omanikud, 7500 inimest.
- Valimi maht 366 veapiirmäära juures ±5%.
- Testgrupp – 3 inimest, sh 2 elektriauto omanikku ja 1 autoajakirjanik.
- 46 küsimusega küsimustik oli avatud vastamiseks 22.-26.10.2024.
- Facebooki grupid *Tesla Owners Estonia, Elektriautod Eestis* jm kanalid.
- 376 täidetud ankeeti.
- Analüüs ja kokkuvõtted.

Elektriauto Eesti kasutaja profiil

- Kõrgharitud mees vanuses 40+ a
- Keskmisest kõrgem sissetulek
- Tallinnast või Harjumaalt
- Elab eramajas
- Elektriauto esmakordne omanik
- Sõidab Teslaga iga päev
- Leibkonnas on kasutusel ka sisepõlemismootoriga (SPM) sõiduk
- Autojuhistaaži üle 20 aastat
- Ei kasutanud autoostuks riigitoetust

Joonis 1. Tehisaru ChatGPT-4 nägemus Eesti täiselektriauto omanikust

Elektriauto omamise suurimad plussid

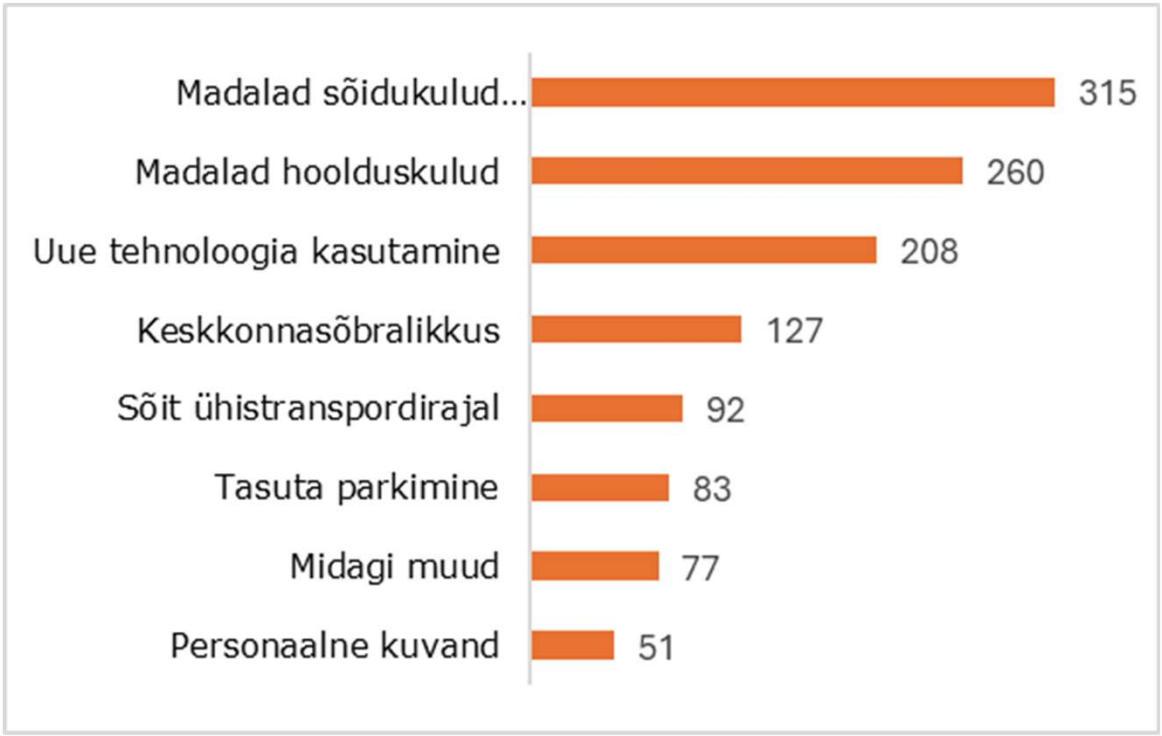

80 inimest lisas oma vastuseid

- Sõidumugavus
- Kiirendus
- Vaiksus
- Vibratsioonivaba
- Kiire eelsoojendus ja eeljahutus
- Kodune laadimine
- Kodus töödetud päikeseenergia kasutamine

Graafik 3. Elektriauto omamise peamised positiivsed tegurid elektriauto omanike hinnangul

Elektriauto omamise suurimad miinused

Graafik 4. Elektriauto omamise peamised negatiivsed tegurid elektriauto omanike hinnangul

80 inimest lisas oma vastuseid

- Pole miinuseid
- Laadimisega seotud aspektid, nt vajadus kasutada palju erinevaid äppe, kaardimakse võimaluse puudumine
- Puudulik info, eelarvamussed ja müüdid
- Laadijate puudumine ääremail
- Sõiduki madal hind järelturul

Kokkuvõtted

- Pea 90% leiab, et elektriauto pakub parema või tundumalt kasutajakogemuse võrreldes SPM autoga.
- Pea 70 % vastanuist soetab ka järgmise autona elektriauto
- Kokku ligi 60% leiab, et riik peab toetama elektriauto ostu ühel või teisel moel, 30% leiab, et ei pea totama.
- 54% leiab, et riik peab toetama laadimiskohti rajamist kodude juures, sh korteriühistuste toetamine laadimiskohtade loomisel.
- Naiste jaoks on meestega võrreldes olulisemad keskkonnasõbralikkus ja tasuta parkimine.
- Meeste jaoks on naistega võrreldes olulisem uue tehnoloogia kasutamine.

Ettepanekud ja soovitused

- Riikliku eesmärgi ja vahe-eesmärkide püstitamine – kuhu soovime jõuda, millal ja miks? Vajab tegevusplaani ja eestvedamist.
- Valeinfo ja müütide kummutamine, elanikkonna teadlikkuse tõstmine.
- Laadimistaristu arendamine erinevaid huvigruppe silmas pidades, sh kortermajad, erinevate laadimisstandardite kasutajad jms.
- Kasutatud autode kvaliteetse järelturu tekitamine, sh spetsialistide koolitamine elektriautode hooldamiseks ja remondiks.
- Praegu kogutud andmestik annab põhja teema edasisteks uuringuteks nende ettepanekute arendamiseks.

TALLINNA TEHNIKAKÕRGKOOL
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tänan kuulamast!